

Firda

/ Wendbaar en
responsief onderwijs

Firda

21

Inhoud

Onderwijsvisie	5
Variëteit en diversiteit	6
Partner van de regio	6
Meer dan vakonderwijs	7
Wendbaar aanbod voor alle doelgroepen	9
Passende en persoonlijke begeleiding	10
Bevlogen onderwijsprofessionals	10
Visie op leren	13
Leren als sociaal proces	13
Rijke leeromgeving	13
Onderwijsconcept	15
Wendbaar en responsief onderwijs	15
Visie op begeleiding	17
Inclusief pedagogisch-didactisch leerklimaat	17
Persoonlijke en professionele ontwikkeling	18
Versterken van eigen regie	18
Integrale samenwerking	20
Borging en afsluiting	23
Diploma, certificaat of verklaring	23
Partner van de regio	23
Bekwame onafhankelijke beoordelaars	24
Lerend kwalificeren en dialogisch valideren	24
Kwaliteitsborging	25
Visie en inrichting kwaliteitsbeleid	27
Ambitueus, richting gevend en kaders stellend	27
Open kwaliteitscultuur gericht op samenwerking met ruimte en vertrouwen	28
Toegankelijk en nabij, betrokken op mens en inhoud	28
Duidelijk en doortastend	30
Reflectie op de onderwijskwaliteit	30
Kwaliteitskader	30

Onderwijsvisie

Studenten vinden bij Firda inspirerend beroepsonderwijs dat hen goed voorbereidt op een toekomst als mens, burger en professional. Firda is een spiegel van de samenleving: divers en kleurrijk. We zijn er voor alle studenten die starten of zich willen bij-, her- of omscholen. Onze studenten ontwikkelen zich tot vakmensen én tot wendbare mensen die waarde(n)gedreven handelen. Wij stimuleren hen om te werken vanuit een open leerhouding en om zich hun hele leven te blijven ontwikkelen.

De maatschappelijke positie van Firda reikt verder en is breder dan alleen opleiden. Het is een regionaal kennis- en innovatiecentrum, waar alle studenten samen met professionals uit het werkveld en sociale partners werken aan uitdagingen van de regio. Ons portfolio bestaat uit een compleet aanbod aan opleidingen en scholing, op alle niveaus, in alle leerwegen. Het curriculum ontwikkelen we samen met het regionale werkveld en sociale partners.

We leveren een actieve, positieve bijdrage aan de ontwikkeling van Fryslân en Noordelijk Flevoland, waarin samenwerking, eigen verantwoordelijkheid en regionale initiatieven leiden tot een gezonder en gelukkiger leven. Firda is een school met slagkracht die kleinschalig opereert in verbondenheid met elkaar en met de omgeving.

Het onderwijs zoals Firda dat voor ogen heeft, is gestoeld op de volgende principes:

1. Onze visie op leren speelt in op de variëteit en diversiteit van onze studenten.
2. Als partner van de regio geven we samen met de regio goed en eigentijds onderwijs vorm.
3. Bij Firda krijg je meer dan vakonderwijs.
4. Passende en persoonlijke begeleiding is de drager van goed onderwijs.
5. Wendbaar aanbod voor alle doelgroepen om een leven lang te ontwikkelen.
6. Bevlogen onderwijsprofessionals verzorgen het onderwijs.

Aan de hand van deze zes principes geven wij onze visie op goed onderwijs bij Firda.

Variëteit en diversiteit

- We zijn een kleurrijk en divers ROC. Door in te spelen op de variëteit en diversiteit van onze studenten, bieden we gelijke kansen voor iedereen.
- We werken vanuit respect: we zien om naar de ander en waarderen elkaar.
- We hebben oog voor wat iemand al kan en wat iemand nog nodig heeft.
- Onderwijsteams hebben volop ruimte om het onderwijs vorm te geven binnen de instellingsbrede kaders, zodat het onderwijs recht doet aan de variëteit en diversiteit van onze studenten en studenten écht iets te kiezen hebben.

Studenten volgen bij Firda een passende onderwijsloopbaan op het onderwijsniveau en de opleidingsrichting die bij hun leerbehoefte en bij de vraag uit het werkveld past. Bij alles wat we doen, werken we vanuit respect en spelen we in op onze overeenkomsten en verschillen. We zien om naar de ander en waarderen die ander. Firda biedt gelijke kansen aan studenten en medewerkers ongeacht gender, cultuur, levensbeschouwing, leeftijd en seksuele voorkeur. Daarnaast waarderen we verschillen die er zijn in manieren van denken en leren.

We bieden kansen aan mensen die zich (verder) willen ontwikkelen. Daarom zijn we er nadrukkelijk ook voor (volwassen) studenten die zich willen bij-, her- of omscholen en werken we aan integratie van nieuwkomers en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Daarnaast bieden we excellentieprogramma's aan studenten die willen uitblinken of iets extra's willen doen. We hebben daarbij altijd oog voor wat iemand al kan en wat iemand nog nodig heeft.

We bieden onze studenten een leeromgeving die is vormgegeven met het werkveld en waar iets te kiezen is: uit het aanbod, de vorm, het onderwijsconcept of de inhoud van de opleiding. Onderwijsteams geven de leeromgeving zelf vorm binnen de instellingsbrede kaders. Bij Firda volgt de student een leerroute die passend en wendbaar is vormgegeven. We begeleiden onze studenten bij iedere stap en helpen hen zich te ontwikkelen tot wendbare mensen die waarde(n)gedreven handelen.

Partner van de regio

- Ons portfolio bestaat uit een compleet aanbod aan opleidingen en scholing.
- Studenten volgen goed en eigentijds vakonderwijs dat samen met het werkveld is ontwikkeld.
- Firda biedt aantrekkelijke leerroutes voor een goede doorstroom vmbo-mbo-hbo.
- Maatschappelijke opgaven en bijdragen aan de leefomgeving zijn nadrukkelijk onderdeel van het onderwijs.
- Het onderwijs vindt plaats in een hybride leeromgeving in de praktijk en de school.

Ons opleidingsportfolio is breed en sluit aan bij de specifieke behoeften van het werkveld in Fryslân en Noordelijk Flevoland en op het appèl dat de samenleving op Firda en de studenten doet. Het portfolio bestaat uit een compleet aanbod aan opleidingen en scholing, op alle niveaus, in alle leerwegen, voor zowel jongeren als volwassenen, voor nieuwkomers en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Firda is aantrekkelijk door de goede doorstroom vmbo-mbo-hbo en biedt alternatieven voor havisten voor doorstroom naar het hbo.

Met onze crossovers, keuzedelen en e-learnings zijn we vernieuwend en grensverleggend. Het curriculum ontwikkelen we samen met het werkveld en onze sociale partners. De regio is een echte mkb-regio en is meer dan gemiddeld afhankelijk van mbo'ers. Onze studenten worden ingezet bij lokale initiatieven die bijdragen aan maatschappelijke opgaven zoals de energietransitie, duurzaamheid, technologie in de zorg en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Leren vindt plaats in de praktijk en op school waarbij de grenzen tussen school en bedrijf steeds meer vervagen. Hierdoor ontstaan hybride leervormen, waarbij studenten meer onafhankelijk van tijd en plaats kunnen en willen leren.

Onze studenten onderzoeken op welke wijze ze een bijdrage kunnen leveren aan de leefbaarheid van hun woonomgeving en de betrokkenheid van de bewoners. Sociale cohesie en kleinschaligheid zijn immers van belang om ervoor te zorgen dat mensen elkaar kennen en zich bekommeren om elkaar en om de kwaliteit van de leefomgeving.

Meer dan vakonderwijs

- Met onze aandacht voor brede persoonsvorming ontwikkelen studenten zich tot wendbare en weerbare mensen die beschikken over vakmanschap en persoonlijk leiderschap.
- Studenten nemen deel aan maatschappelijke stages of projecten, we stimuleren een actieve participatie in de samenleving.
- Taal- en rekenonderwijs en burgerschap zijn belangrijke pijlers in het curriculum.
- In al onze opleidingen besteden we aandacht aan de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDGs) van de Verenigde Naties.
- Ons onderwijs zet aan tot een leven lang ontwikkelen.

Wij leren onze studenten de kennis en vaardigheden die nodig zijn om goede vakmensen te worden in hun beroep. Maar er is in het leven meer nodig dan de beheersing van technische of beroepsvaardigheden. De samenleving vraagt bovendien andere vaardigheden van (jonge) mensen dan vroeger. Zowel in het werk als daarbuiten zijn sociale en reflectieve vaardigheden belangrijker geworden. Bij Firda

brengen we studenten de kennis, houding en vaardigheden bij die aansluiten bij de behoeften van de arbeidsmarkt, de samenleving en bij de mogelijkheden en talenten van studenten.

De snel veranderende samenleving vraagt om wendbaarheid en een open blik. We maken studenten bewust dat het leven breder is dan de plek waar je stage loopt en geld verdient. We stimuleren een brede persoonsvorming en persoonlijk leiderschap, dagen studenten uit om over hun grenzen heen te kijken en oog te hebben voor maatschappelijke vraagstukken en de rol die zij daarin kunnen spelen. Daarbij gaan we uit van waarde(n)gedreven handelen. We faciliteren al onze studenten om deze waarden ook zelf actief in de praktijk te brengen in maatschappelijke projecten of -stages.

Onderdeel van deze brede persoonsvorming is ruime aandacht voor algemeen vormende vakken zoals rekenen, Nederlands, moderne vreemde talen en burgerschap. In al onze opleidingen is bovendien aandacht voor de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDGs) van de Verenigde Naties. We stimuleren studenten te werken vanuit een open leerhouding die hen in staat stelt om zich hun hele leven te blijven ontwikkelen.

Wendbaar aanbod voor alle doelgroepen

- Wij bieden wendbaar onderwijs aan in de vorm van leerroutes voor groepen studenten met een vergelijkbaar profiel. Zo combineren we flexibiliteit, uitvoerbaarheid en kwaliteit.
- We gaan daarbij uit van een rijke leeromgeving waarin studenten op school, in de praktijk en online kunnen leren.
- Wij stimuleren studenten om binnen de leerroute eigen keuzes te maken. Omdat leren in een sociale context plaatvindt kiezen blijven studenten daarbij altijd verbonden aan een groep.
- Het onderwijsteam bepaalt binnen instellingsbrede kaders en in afstemming met het domein welke keuzemogelijkheden er binnen de opleiding zijn, afhankelijk van de doelgroep en het regionale werkveld.

Flexibilisering bereiken we door te denken en te werken in leerroutes die gericht zijn op groepen studenten met een vergelijkbaar profiel. We zijn er voor alle studenten die starten of zich willen bij-, her- of omscholen. Leerroutes zijn opgebouwd uit bouwstenen die gecombineerd kunnen worden, waardoor studenten binnen de leerroute ruimte krijgen voor een eigen invulling van hun onderwijs. De keuzemogelijkheden worden bepaald door de onderwijsteams binnen de instellingsbrede principes en kaders en in afstemming met het domein en kunnen betrekking hebben op inhoud, niveau, tempo, startmoment en leeromgeving (school, online en praktijk). Leerroutes sluiten aan bij (praktijk)ervaringen van studenten en bestaan altijd uit een mix van fysieke en online onderwijsactiviteiten en onderwijsactiviteiten in de praktijk. Op meerdere momenten tijdens de leerroute kunnen studenten hun ontwikkelingen en resultaten verzilveren.

De keuze voor flexibilisering in de vorm van leerroutes biedt een goede balans tussen keuzevrijheid voor studenten en het uitgangspunt dat leren een sociaal proces is, studenten zijn daarom altijd onderdeel van een groep. We kiezen nadrukkelijk niet voor volledig gepersonaliseerd onderwijs. De keuze voor het vormgeven van onderwijs in leerroutes sluit enerzijds aan bij het gegeven dat het grootste deel van onze studenten (nog) kiest voor een standaard route en biedt anderzijds ruimte voor studenten die behoefte hebben aan meer maatwerk. Bovendien borgen we daarmee de kwaliteit en uitvoerbaarheid van het onderwijs.

Met onze diverse leerroutes bieden we een passend aanbod dat goed aansluit bij de diversiteit van onze studenten. We zien het vormgeven en implementeren van wendbaar onderwijs als motor voor een leven lang ontwikkelen.

Passende en persoonlijke begeleiding

- Alle studenten worden actief begeleid op het gebied van vakinhoud, het maken van keuzes en op pedagogisch-didactisch gebied.
- De begeleiding is passend bij de ontwikkelingsfase van de student met extra aandacht/zorg voor studenten die dat nodig hebben.
- De student leert verantwoordelijkheid te nemen voor de eigen ontwikkeling en het leerproces.
- Eerstejaars BOL-studenten starten altijd in een groep in een schoolse omgeving en zetten vervolgens de stap naar de praktijk.
- De docent biedt de student in alle fasen van de opleiding overzicht en structuur.
- Inzicht in de studievoortgang en ontwikkeling geeft input voor de begeleiding.

Studenten krijgen bij ons de ruimte en de mogelijkheden om hun ambities te realiseren en worden daarbij goed begeleid. Wij leren ze reflecteren en te zien wat goed gaat en wat beter kan om van daaruit steeds meer verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leerproces en ontwikkeling. Dat sluit aan bij een samenleving waar een leven lang ontwikkelen steeds meer de norm wordt. We begeleiden onze studenten actief, op het gebied van vakinhoud, keuzeprocessen en op pedagogisch-didactisch gebied. Daarbij zorgen we voor een goede balans tussen een toenemende eigen verantwoordelijkheid van studenten voor hun leerproces en begeleiding vanuit de opleiding. Het uitgangspunt is dat alle studenten vinden dat zij de voor hen passende begeleiding krijgen. De docent biedt de student in alle fasen van de opleiding overzicht en structuur. Eerstejaars BOL-studenten starten altijd in een groep met een stevig basisprogramma in een schoolse omgeving. Vanuit die basis zetten zij de stap naar de praktijk.

Wij begeleiden studenten actief om de best passende leerroute samen te stellen uit de voor de opleiding beschikbare bouwstenen. Op verschillende momenten tijdens de leerroute zijn er keuzemogelijkheden waarbij de student in overleg met de docent keuzes maakt. Zo ontstaan er leerroutes die passen bij de behoefte van de student en recht doen aan de verschillende doelgroepen die binnen Firda worden opgeleid. Het gebruik van tools zoals een onderwijscatalogus maakt de leerroute van de student inzichtelijk en geeft input voor keuzes en begeleiding.

Bevlogen onderwijsprofessionals

- Onze bevlogen medewerkers zijn lerende, wendbare en weerbare onderwijs-professionals, die vanuit een onderzoekende houding proactief werken aan (het ondersteunen van) kwalitatief goed en wendbaar onderwijs.
- Het pedagogisch-didactisch leerklimaat is het fundament van de begeleiding.

- Het geven en faciliteren van onderwijs gaan hand in hand en krijgen vorm door de intensieve samenwerking tussen onderwijsteams en onderwijsondersteuning.
- Firda investeert voortdurend en op vele manieren in de professionalisering van onze docenten, ondersteuners en leidinggevenden.

Het onderwijs wordt verzorgd door vakmensen die studenten kunnen begeleiden in hun vakgerichte én persoonlijke ontwikkeling. Dit zijn gedreven docenten, instructeurs, leermeesters of zelfs oud-studenten. Allen met relevante kennis van de praktijk, de ontwikkelingen die daar spelen en van de begeleiding van studenten. Onderwijsteams zijn zodanig samengesteld dat didactische, pedagogische en vakinhoudelijke kennis goed in balans zijn. De docent is zelf ook een lerende, wendbare en weerbare professional. Een deel van de docenten zal zich actief bezighouden met onderwijsinnovatie en de verbinding met het werkveld. Het borgen hiervan is de verantwoordelijkheid van ieder onderwijsteam.

Het onderwijsteam zorgt dat elke student passende begeleiding krijgt, vanuit een stevige pedagogische en didactische basis. Binnen het team is kennis en expertise aanwezig over leerprocessen en het ontwerpen van een rijke leeromgeving. Dit leidt tot een goed en veilig pedagogisch klimaat van waaruit tijdig specialistische expertise wordt ingezet. Alle onderwijsgevenden werken continu aan het versterken van hun handelingsvermogen op het gebied van (activerende) didactiek en pedagogiek. Dat vraagt een brede invulling van het docentschap, waarbij het doceren van een vak, het vormgeven van het onderwijs en het begeleiden van het leer- en keuzeprocess van studenten centraal staan.

Onderwijsteams, onderwijsondersteuning en leidinggevenden werken samen aan flexibilisering van het onderwijs om goede keuzemogelijkheden voor studenten vorm te geven. Onderwijsteams krijgen volop ruimte om binnen de kaders van Firda zelf vorm te geven aan het onderwijs, passend bij de behoeften van studenten en het regionale werkveld. Medewerkers in de ondersteuning werken aan passende en flexibele processen en systemen die nodig zijn om dergelijk onderwijs te faciliteren. Het inspelen op deze verschillende ontwikkelingen en behoeften stelt hoge eisen aan de professionaliteit van onze (onderwijs)professionals. Daarom blijven we - op vele manieren - investeren in hun professionele ontwikkeling.

Visie op leren

Leren als sociaal proces

Studenten leren bij ons in een rijke leeromgeving. Uitgangspunt daarbij is dat leren een sociaal proces is, waarin we werken vanuit respect en we elkaars overeenkomsten en verschillen benutten. We begeleiden onze studenten bij iedere stap en helpen hen zich te ontwikkelen tot wendbare mensen die waarde(n)gedreven handelen. We stimuleren een brede persoonsvorming en persoonlijk leiderschap. We stimuleren studenten te werken vanuit een open leerhouding die hen in staat stelt om zich hun hele leven te blijven ontwikkelen. We leren ze reflecteren en in te zien wat goed gaat en wat beter kan, om van daaruit steeds meer verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leerproces en ontwikkeling.

Rijke leeromgeving

In onze rijke leeromgeving komen school en praktijk samen, waarbij de grenzen tussen beide steeds meer vervagen. Kennis, vaardigheden en houding worden zoveel mogelijk in samenhang met elkaar ontwikkeld, waarbij we ons richten op de behoeften van de arbeidsmarkt, de samenleving en de mogelijkheden en talenten van studenten. Omdat dat deze behoeften steeds sneller veranderen en de variëteit aan en diversiteit binnen doelgroepen groter wordt, is het belangrijk dat we ons onderwijs wendbaar en in continue afstemming met het werkveld en andere stakeholders vormgeven. Hierbij worden alle belangen zorgvuldig en in samenhang gewogen en betrokken bij het vormgeven van ons onderwijs. Dit is wat wij verstaan onder wendbaar en responsief onderwijs.

Studenten kunnen kiezen uit een divers aanbod van leeractiviteiten die verschillen van vorm, aanpak en inhoud. Hierdoor ontstaan hybride leervormen, waarbij studenten onafhankelijk van tijd en plaats kunnen en willen leren.

Onderwijsconcept

Wendbaar en responsief onderwijs

Het onderwijs van Firda is wendbaar en responsief; het is in staat om zich aan te passen aan een diversiteit aan doelgroepen, aan wat de regio van ons vraagt en aan snel veranderende omstandigheden. Het biedt verschillende mogelijkheden in het wat, waar, wanneer en hoe een student kan leren. Daarnaast biedt het verschillende mogelijkheden voor instroom, doorstroom en een leven lang ontwikkelen. Hiermee willen we als Firda inspelen op dat wat de student en regio van ons vraagt en wat wij kunnen toevoegen. Daarmee maken we ons onderwijs passender, uitdagender en betekenisvoller. We putten bij al deze ontwikkelingen uit ook uit eigen ervaring, onderzoek en inzichten waar als Firda voor staan.

Leerroutes, leereenheden, leeruitkomsten en leeractiviteiten

Bij Firda werken we met leerroutes, leereenheden, leeruitkomsten en leeractiviteiten. Daarbij kiezen we uitdrukkelijk voor één taal waarin leren steeds het uitgangspunt is. Ieder begrip heeft een eigen functie in het onderwijsconcept en in samenhang met elkaar vormt het een geheel als basis voor de vormgeving van wendbaar onderwijs.

- Leerroutes leiden altijd naar een diploma, certificaat of ander bewijs voor bijvoorbeeld LLO. Deze leerroutes spelen in op de variëteit en diversiteit van onze studenten. De leerroutes worden zo georganiseerd dat studenten zoveel mogelijk in een groep leren op basis van hun keuzes en behoeftes.
- Alle leerroutes zijn opgebouwd uit een verzameling van leereenheden waarin de beroepscontext en theorie een samenhangend geheel vormen. Deze leereenheden zijn vormgegeven op basis van de beroepspraktijk, dat wat er zich afspeelt in de regio en in de samenleving.
- Leereenheden bestaan uit een mix van leeractiviteiten op school, online leeractiviteiten en leeractiviteiten in de praktijk. De leereenheden bieden studenten niet alleen een stevige basis voor het beroep, maar ook voor de persoonlijke ontwikkeling.
- Alle leereenheden kennen duidelijke leeruitkomsten. De leeractiviteiten dragen bij aan de leeruitkomsten die zijn geformuleerd per leereenheid.

16 /

Visie op begeleiding

Firda helpt de studenten zich te ontwikkelen tot wendbare mensen die waarde(n) gedreven handelen. We stimuleren een brede persoonsvorming en persoonlijk leiderschap. De begeleiding is gericht op (wendbaar) vakmanschap, een passende leerroute, steeds meer zelfregie en het loopbaanvervolg na de leerroute.

Om alle jongeren en volwassenen onderwijs te bieden dat past bij de behoefte, biedt Firda wendbaar en responsief onderwijs in een inclusief leerklimaat. De missie van Firda rondom begeleiding is dat elke student in een veilige en positieve leeromgeving tot ontwikkeling komt, waarbij studenten met dezelfde talenten, maar een andere achtergrond, evenveel kansen krijgen die talenten te ontwikkelen.

Om dit te realiseren zorgen we voor:

- een inclusief pedagogisch-didactisch leerklimaat waarin alle studenten worden uitgedaagd tot leren en ontwikkelen;
- begeleiding bij persoonlijke en professionele ontwikkeling;
- het versterken van de eigen regie bij studenten;
- integrale samenwerking.

Inclusief pedagogisch-didactisch leerklimaat

We bieden studenten een positief en veilig schoolklimaat, waarin iedereen gezien wordt en in een respectvolle sfeer met elkaar wordt omgegaan. Binnen de mbo-colleges en in samenwerking met de beroepspraktijk is er aandacht voor een gezamenlijke aanpak, waarbij iedere medewerker een positieve bijdrage levert.

Een inclusief leerklimaat is een leeromgeving waar studenten met verschillende kenmerken, achtergronden en leefwerelden zich onderdeel van voelen. De term inclusief onderwijs duidt op de verschuiving van de focus op studenten met een specifieke ondersteuningsbehoefte naar een focus op het aansluiten bij de behoeften van een zo breed mogelijke groep, waardoor een rijke leeromgeving ontstaat.

/ 17

Een inclusief leerklimaat vraagt een krachtige begeleidingsbasis in het onderwijsteam en een integrale samenwerking met het Student Service Centrum (SSC). Elk onderwijsteam creëert een pedagogisch- en didactisch leerklimaat waarin betrokkenheid en welbevinden centraal staan en alle studenten worden uitgedaagd tot leren en ontwikkelen. Het team maakt hierin bewuste keuzes en zorgt voor nauwe verbondenheid en communicatie onderling. In de pedagogische en didactische basisaanpak binnen het team wordt rekening gehouden met de verschillende kenmerken, achtergronden en leefwerelden van studenten. Een diversiteit aan studenten betekent dat er verschillende stijlen en vormen van begeleiding geboden moeten kunnen worden.

Het leerproces start altijd in een schoolse omgeving, waarbij aandacht is voor positieve groepsvorming. Bij een belemmering in het leren wordt allereerst onderzocht of met het aanpassen van pedagogische en didactische vormen tegemoet kan worden gekomen aan verschillen in leervoorkeuren en behoeften.

Persoonlijke en professionele ontwikkeling

We begeleiden onze studenten actief in hun persoonlijke en professionele ontwikkeling. Een inclusief leerklimaat én wendbaar en responsief onderwijs bieden daarin een belangrijke basis. Hierin komen de wensen en mogelijkheden van groepen studenten samen met het aanbod van Firda, wat resulteert in een passende leer-route voor de student vanuit de verschillende keuzemogelijkheden. Dit legt ook verantwoordelijkheid bij de student, waarbij het docententeam aandacht houdt voor overzicht, structuur en ondersteunt bij het maken van keuzes. Het kijken naar de persoon achter de student is hierin essentieel om de student goed te begeleiden.

In elke klas zitten studenten met verschillende kenmerken, achtergronden en leefwerelden. Om op de diverse leer- en ondersteuningsbehoeften die daaruit voortkomen te kunnen anticiperen en de begeleiding daarop aan te kunnen sluiten, is het van belang de student te kennen en met de student in verbinding te staan. Docenten zien en horen de student en bij afwezigheid wordt de student gemist. Dit betekent voor de docenten enerzijds nauwe betrokkenheid bij de student en anderzijds kennis hebben van specifieke doelgroepen.

Versterken van eigen regie

In de begeleiding wordt ingezet op het versterken van de regie en het reflectievermogen. Er is actieve begeleiding op het ontwikkelen van de loopbaancompetenties (loopbaanoriëntatie en -begeleiding). Studenten leren door middel van reflectie

op ervaringen hun kwaliteiten en voorkeuren kennen, krijgen een beeld van de beroepscontext, leren zelf sturing te geven aan hun loopbaan, zetten hun netwerk in en breiden dit uit.

De begeleiding sluit aan bij de ontwikkelfase van de student en de mate waarin de student eigen verantwoordelijkheid kan nemen. De student leert verantwoordelijkheid te nemen voor de eigen ontwikkeling en het leerproces. De student leert reflecteren en in te zien wat goed gaat en wat beter kan. En de student krijgt keuzemogelijkheden en kan daarmee de regie nemen. We geven de student de verantwoordelijkheid, het vertrouwen en de mogelijkheid het te proberen.

Zowel de student als de docent hebben voortdurend zicht op de studievoortgang van de student. Een extra behoefte aan begeleiding of uitdaging, bijvoorbeeld op psychisch, lichamelijk, financieel, sociaal of persoonlijk gebied, wordt zo vroeg mogelijk gesignaleerd en passende actie op ondernomen.

Integrale samenwerking

Om begeleiding aan studenten goed vorm te geven is een nauwe samenwerking nodig, zowel binnen het onderwijsteam als tussen het onderwijsteam en het Student Service Centrum.

Om het leren van de student goed tot stand te laten komen, is begeleiding nodig bij alle onderdelen van de opleiding: van kennismaking en instroom tot de start op de arbeidsmarkt of de vervolgopleiding. Er moet voor de student continuïteit zijn in de geboden begeleiding bij alle onderdelen van de leerroute. Hiervoor is nauwe afstemming en een gezamenlijke aanpak in de begeleiding nodig. De studieloopbaanbegeleider zorgt daarbij op individueel studentniveau voor samenhang en overzicht.

In elk onderwijsteam worden de rollen van de studieloopbaanbegeleider, de regisseur begeleiding en de docent inclusief onderwijs belegd. Deze rollen vullen elkaar aan en spelen samen een belangrijke rol in het versterken van het inclusieve klimaat in de klas.

Het bieden van een veilige en positieve leeromgeving geldt ook voor de stageomgeving. Voor kwalitatief goede begeleiding van de student tijdens de stageperiode is goed contact nodig tussen het leerbedrijf, de begeleider vanuit school en de student, zodat er een optimale wisselwerking kan ontstaan tussen het leerbedrijf en de school. De student voelt zich hierdoor goed geïnformeerd, gezien en gesteund. Bij een extra ondersteuningsbehoefte van de student wordt op maat begeleiding geboden en vindt er een warme overdracht plaats.

Hier staan we voor

1. We zorgen voor een positief leerklimaat.
2. We zien, horen en missen onze studenten.
3. We houden rekening met de verschillen tussen studenten.
4. We volgen en bespreken met onze studenten hoe zij zich persoonlijk en professioneel ontwikkelen.
5. We onderzoeken wat onze studenten nodig hebben om de volgende stap te kunnen zetten.
6. We zorgen voor een passend en samenhangend leertraject voor onze studenten.

Borging en afsluiting

Examinering sluit aan op en doet recht aan hetgeen de studenten tijdens de opleiding geboden wordt. Met andere woorden, examinering volgt het onderwijs. Naast de beroepsgerichte inhoud, zijn ook de keuzedelen, het taal- en rekenonderwijs, LOB en burgerschap belangrijke pijlers in het curriculum.

Diploma, certificaat of verklaring

Firda biedt ruimte voor maatwerk en kent een variatie aan zogenoemde waardepapieren.

Na het succesvol afronden van een volledige opleiding, ontvangt de student een diploma. Firda wil studenten die excelleren erkenning geven voor hun prestaties en biedt de mogelijkheid – onder bepaalde voorwaarden – cum laude te diplomeren. Als een student ervoor kiest een deel van de opleiding te behalen in de vorm van een certificeerbare eenheid of keuzedeel, dan ontvangt de student een mbo-certificaat.

Aan studenten die voortijdig de opleiding verlaten, wordt een mbo-verklaring verstrekt waarop de resultaten staan vermeld die zijn behaald. Deze verklaring kan helpen bij het vinden van een baan en een eventuele terugkeer naar het mbo vergemakkelijken. Werkzoekenden en werkenden van 18 jaar of ouder die nog niet in staat zijn om een niveau 1-opleiding te volgen, maar wel een deel van de opleiding kunnen afronden, krijgen een mbo-verklaring met een praktijkverklaring.

Partner van de regio

Een groot deel van de examens wordt afgenomen in de praktijkomgeving, de reële beroepscontext. Firda vindt het belangrijk dat het werkveld betrokken is bij de examinering en zoekt afstemming met het werkveld. Voor alle betrokkenen bij de examinering is een goede voorbereiding van het examen essentieel. Dit vraagt kennis van de bedrijven en goede communicatie tussen student, bedrijf en opleiding.

Bekwame onafhankelijke beoordelaars

Firda vindt de deskundigheid van onafhankelijke vakbekwame beoordelaars een belangrijke voorwaarde voor een betrouwbare beoordeling. Examinering wordt uitgevoerd door geschoolde vakmensen, met aantoonbare actuele kennis over beoordelen en het vakgebied. Dit geldt ook voor assessoren uit de beroepspraktijk. Firda draagt ook zorg dat assessoren van zowel de opleiding als uit de beroepspraktijk voldoende mogelijkheden aangeboden krijgen tot (her)scholing of informele leermomenten vanuit de opleiding.

Lerend kwalificeren en dialogisch valideren

Examinering is dynamisch en de flexibiliteit in examinering wordt steeds groter. De harde knip tussen onderwijs enerzijds en examinering anderzijds vervaagt; er wordt gaandeweg steeds meer ruimte geboden aan de teams ‘het geleerde’ te betrekken bij de diplomabeslissing. Deze wijze van afsluiting wordt lerend kwalificeren genoemd; rijke informatie uit het leerproces wordt gebruikt om te kwalificeren, een beslissing te nemen over of er voldoende geleerd is en de student beroepsklaar is.

Leren doe je overal; formeel en informeel. Dit vraagt om waardering van wat er al is geleerd. De student en de opleiding gaan bij instroom al in gesprek over wat de student al kan, wat hij of zij nog wil leren en wat de arbeidsmarkt van hem of haar vraagt. Het zogenoemde ‘dialogisch valideren’ vindt dan plaats. De examencommissie wordt in een vroeg stadium betrokken bij het stellen van randvoorwaarden en kaders, zodat tijdig in beeld is of de bewijsvoering voldoet aan de hiervoor gestelde eisen.

Binnen Firda maar ook landelijk is lerend kwalificeren en dialogisch valideren nog volop in ontwikkeling en zal aan de hand van opgedane ervaringen de komende jaren steeds meer invulling krijgen. Vanuit onze visie op onderwijs, waarin we willen aansluiten bij de diversiteit van onze studentenpopulatie, vinden we het belangrijk om deze ontwikkeling actief verder te verkennen en toe te passen. We blijven daarbij alert op de borging en kwaliteit van onze diploma's.

Kwaliteitsborging

Firda gaat voor kwaliteit en geeft daarmee de garantie dat zowel de student, de werkgever als de samenleving blind kunnen vertrouwen op de waarde van het afgegeven diploma en andere ‘kwalificerende’ waardepapieren.

De verantwoordelijkheid voor het opstellen van de examenplannen en de keuze voor exameninstrumenten ligt bij de domeinen. Uitgangspunt hierbij is dat er wordt voldaan aan wettelijke en Firda-gerelateerde kaders, met ruimte voor regionale inkleuring en een mix aan examenvormen die aansluiten bij de variëteit en diversiteit van studenten.

Een kwalitatief goed examen biedt de student een eerlijke kans om te laten zien wat hij in huis heeft om zijn vak goed uit te kunnen oefenen. Door zorgvuldig te beoordelen wordt vastgesteld of de student aan de kwalificatie-eisen voldoet en daarmee aantoonbaar vakbekwaam is. De borging van de onderlinge vergelijkbaarheid, gelijkwaardigheid en onafhankelijkheid zijn belangrijke uitgangspunten in het kader van de betrouwbaarheid en validiteit van examens. Met andere woorden: studenten worden op een gelijkwaardige manier beoordeeld en de vergelijkbaarheid van examens is voor wat betreft het niveau en de complexiteit geborgd.

Om aan te sluiten bij de passende en persoonlijke situatie van studenten, kan er voor studenten met speciale behoeften een examen onder aangepaste condities worden aangevraagd bij de examencommissie. Qua inhoud blijft de kwaliteit van het examen gegarandeerd.

De examencommissie is eindverantwoordelijk voor de kwaliteitsborging van examinering bij het betreffende mbo-college. Binnen Firda hebben de examencommissies een onafhankelijke positie (borgen) ten opzichte van de opleidingen in de mbo-colleges (zorgen), waardoor het borgen en het zorgen duidelijk is gescheiden.

Visie en inrichting kwaliteitsbeleid

Onze onderwijsteams werken dagelijks aan de realisatie van goed onderwijs. Periodiek staan we stil bij de bereikte resultaten en reflecteren we over wat er goed gaat en wat er nog verder ontwikkeld kan of moet worden. Door met elkaar in gesprek te gaan over kwaliteit van onderwijs kunnen we leren, ontwikkelen en verder komen. Ons kwaliteitsbeleid is integraal en sluit aan op de onderwijsvisie en de besturingsfilosofie van Firda.

Belangrijk in het proces van kwaliteitsborging en ontwikkeling is de PDCA-cyclus. Om deze cyclus beter aan het draaien te krijgen maken we als lerende en ontwikkelende organisatie, gebruik van de IMWR-cirkel. Waar PDCA vaak gekoppeld wordt aan de harde kant, 'in control zijn', budgetten en Planning & Control, zorgt de IMWR-cirkel voor de zachte kant: het menselijke aspect, de sociaal culturele aspecten, de kwaliteitscultuur dus.

Ambitieuus, richting gevend en kaders stellend

Firda is een lerende organisatie met een hoge ambitie op het gebied van kwaliteitsborging en -ontwikkeling en het stimuleren van een gedragen kwaliteitscultuur bij alle medewerkers. Die ambitie maken we waar als elke medewerker, elk team, zicht heeft op de eigen invloed op de kwaliteit van het onderwijs en het cyclisch werken aan de verbetering daarvan. Ook studenten en stakeholders hebben invloed op de kwaliteit van het onderwijs. We betrekken hen daarom actief bij het ontwikkelen en borgen van de onderwijskwaliteit.

1. Door richtinggevend te zijn, met een duidelijke koers en heldere kaders, realiseren we eigenaarschap en gezamenlijke verantwoordelijkheid.
2. Door richtinggevend te zijn, met een duidelijke koers en heldere kaders zijn er gezamenlijke uitgangspunten bij het werken aan de realisatie van onze ambities.
3. Door het werken vanuit waardering en vertrouwen versterken we eigenaarschap en gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Open kwaliteitscultuur gericht op samenwerking met ruimte en vertrouwen

Firda werkt vanuit vertrouwen en verantwoordelijkheid in verbinding met de omgeving. Dit is terug te zien in de kwaliteitscultuur. Vanuit vertrouwen creëren we een betere samenwerking en een open communicatie. Dit geeft ons een sterk gevoel van verantwoordelijkheid. We zijn gewend om elkaar feedback te geven en elkaar aan te spreken op afspraken en resultaten. We sturen op de kwaliteit in de lijnorganisatie en bieden daarnaast ruimte voor leren en ontwikkelen in alle lagen van de organisatie. Bij een open kwaliteitscultuur horen kwaliteitsonderzoeken (audits) die passend en proportioneel zijn. Over de resultaten, uitkomsten van onderzoeken en de beoordelingen zijn we open en transparant in de verantwoording aan onze stakeholders. De uitkomst van de kwaliteitsonderzoeken bespreken we in dialoog om ons onderwijs te verbeteren. In een open kwaliteitscultuur beoordelen en verbeteren we samen met onze stakeholders ook het systeem van kwaliteitsborging.

Toegankelijk en nabij, betrokken op mens en inhoud

Bij Firda spelen we in op de vraagstukken die actueel zijn in de regio. We voelen ons verbonden met onze gemeenschap en met elkaar. We zoeken een effectieve balans tussen centrale en decentrale besluitvorming en organisatie van kwaliteitsbeleid, om bij de mbo-colleges en de onderwijsteams autonomie en eigen verantwoordelijkheid te vergroten. Verbinding op thema's en nauwe samenwerking zorgen voor een gedeelde verantwoordelijkheid van centraal en decentraal op het kwaliteitsbeleid. Alle organisatieonderdelen werken binnen gezamenlijke kwaliteitskaders en een daar-bij passende dialoog en set aan instrumenten, passend bij de kwaliteitscyclus. De kwaliteitskaders zijn een afspiegeling van geldende wet- en regelgeving, de ambities van Firda en onze maatschappelijke opdracht. De onderwijsteams werken minimaal met de zes regiegebieden van Firda, waarbij elk regiegebied vanuit het kwaliteitskader een set van indicatoren heeft die de basis is voor dialoog, onderlinge afstemming en monitoring.

Duidelijk en doortastend

We willen transparant zijn in onze ambities, gestelde doelen en verantwoording, zowel van buiten naar binnen als van binnen naar buiten. We besteden daarom ruime aandacht aan het meten en zichtbaar maken van onze resultaten zodat we kunnen vergelijken en aantoonbaar beter worden. We richten onze monitoring in op alle niveaus en geledingen van de organisatie en maken daarbij gebruik van alle relevante data en richten hiervoor systemen in, zoals een kwaliteitskader en een dashboard per organisatieniveau.

Reflectie op de onderwijskwaliteit

We reflecteren continu met elkaar op de kwaliteit van het onderwijs. Er vinden gesprekken plaats tussen directie en teams maar ook tussen directie en het College van Bestuur. Bij de reflectie op de kwaliteitscultuur staan de volgende vijf punten centraal:

1. Het team heeft een gedragen visie op goed onderwijs en heeft daarvoor ambities en doelen beschreven in een teamplan.
2. Het team werkt cyclisch en planmatig aan de realisatie van goed onderwijs.
3. Het team evalueert en analyseert systematisch of zij de doelen realiseert en verantwoordt zich daarover.
4. Het team bevordert de teamontwikkeling en borgt de deskundigheid van haar medewerkers binnen een professionele cultuur.
5. Het team monitort systematisch en representatief de tevredenheid van stakeholders en gebruikt de uitkomsten om het onderwijs te verbeteren.

Kwaliteitskader

We gebruiken diverse instrumenten om de kwaliteitscyclus te ondersteunen. Naast de resultatenkaart, zelfevaluatie en teamplan vormt ook het kwaliteitskader een belangrijk instrument. Het bevat kwaliteitscriteria (indicatoren) met toelichting bij alle zes gezamenlijke regiegebieden. De indicatoren voor het kwaliteitskader vormen hiermee een referentie voor de zelfevaluatie maar ook voor het teamplan en audits. Zo geeft het houvast bij de inrichting en verantwoording. De indicatoren voor de reflectie op kwaliteitscultuur vormen direct ook alle criteria voor het regiegebied kwaliteitszorg.

Firda

